

FRANKL PÉTER¹
KALANDJAIM TAMÁSSAL
Vásáry Tamás köszöntése

Frankl Péter, Vásáry Tamás és Frankl Anni (2023. szept. 22.)²

Vásáry Tamás 90. születésnapja már szinte nemzeti ünneppé vált. Koncertek, megemlékezések, tv- és rádióinterjúk mellett három könyv is készült erre az alkalomra.

A Zenén túl ... zeneakadémiai koncertsorozatával Vásáry Tamás Leonard Bernstein nyomdokaiba lépett. Megjelent a nagysikerű beszélgetős koncertek 1996–2015 közötti előadásainak negyedik, bővített kiadása. Az itt elhangzott mondásokból, szállóigékből a család képviselőjében Kardos Lászlóné Illyés Éva összeállított egy könyvecskét Etűdök címen. Juhász Előd exkluzív életmű interjút készített Vásáry Tamással a Katolikus Rádióban. Ennek alapján készült a „Kilencvenen túl...” (Hommage à Vásáry Tamás) című könyv, amelyben az interjú után sok barát és rajongó fejezi ki csodálatát a nem mindennapi művész iránt.

Most következzenek a fiatal koruk óta hű barát, muzsikustárs, a Londonban elő világhírű zongoraművész, Frankl Péter köszöntője, amely megidézi a múltat néhány olyan privát fényképfelvétellel, amelyeket még soha nem láthatott a nyilvánosság.

Talán 1950-ben történt, amikor bekerültem Hernádi Lajos osztályába, ahol először találkoztam Tamással, akire annyira felnéztem már, hogy alig mertem

---

¹ Frankl Péter (Budapest, 1935. X. 2.) zongoraművész a Liszt Ferenc Zeneakadémián diplomázott, ahol többek között Hernádi Lajos, Kodály Zoltán és Weiner Leó voltak a mesterei. (A szerk. megj.)

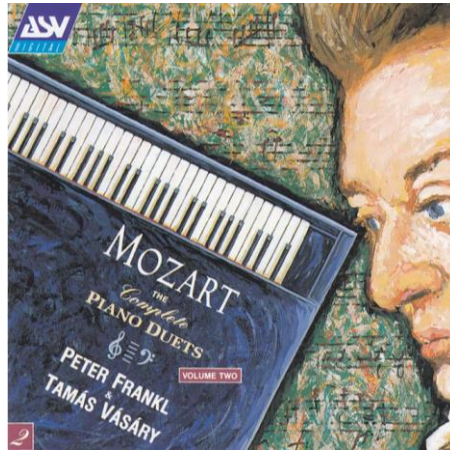
² A laudációt színesítő forrás megjelölés nélküli képek archív privát felvételek.

megszólítani. Ő már a Zeneakadémia legjobb növendékei közé tartozott. Évekkel később kerültünk igazán szoros kapcsolatba, amikor nemzetközi versenyekre kezdtünk járni. Első alkalommal Bukarestbe mentünk a Világifjúsági Találkozóra 1953-ban. Ezután 1955-ben vettünk részt a varsói Chopin versenyen, majd – első nyugati utazásunk alkalmából – a párizsi Marguerite Long versenyen indultunk, ahol közös szobában laktunk, és szabadidőnkben operaáriákat énekeltünk. Egy alkalommal teljesen kivörösödve próbáltam egy magas hangot kiénekelni, amikor is a jövődő karmester barátom erőteljesen beintett: „Kevés”! Erősítettem a hangomon, Tamás meg egyre intenzívebben intett: „kevés, kevés!!!” Én már rákvörös voltam az ordítástól. Aztán persze gurultunk a nevetéstől, és leginkább az volt csoda, hogy nem rúgtak ki minket a szállodából...

Fischer Annie-ért mindketten rajongtunk, Tamás révén kerültem kapcsolatba Vele és férjével, Tóth Aladárral, aki az Operaház igazgatója volt, és aki gyakran meghívott minket a páholyába. Ez alkalmat adott arra, hogy nagyon sok operát megismerjünk és megszeressünk, amiért végtelen hálával és köszönettel tartozunk mindkettőjüknek. 1956-ban jött a brüsszeli Erzsébet Királynő Verseny, amelyet követően ottmaradtunk koncertezni.³ Ekkor kezdtünk először négykezeseket játszani. Már akkor kiderült, hogy bár teljesen más egyéniségek vagyunk, a zenét egyformán érezzük. Ezután jött az 1956-os forradalom, amikor Tamás először Belgiumban, majd Svájcban telepedett le, és ahol megismerkedett Ildikóval, jövődöbéli ideális feleségével. Én valamivel később költöztem Párizsba, majd 1961-ben feleségemmel Londonban telepedtünk le. Itt találkoztunk ismét Tamással. Ő akkorra már, mint világhírű zongoraművész, gyakran jött Angliába koncertezni. Egy alkalommal eljött hozzánk a lakásunkba egy délafrikai impresszárió hölgygel, aki meg akart hallgatni engem. Ezek után Tamás leült velem Brahms szimfóniákat játszani! A hölgy el volt ragadtatva és azonnal meghívott koncertezni Dél-Afrikába, ahova ezután rendszeresen mentem időközben a jó barátta vált impresszárió meghívására. Ez nem az első és nem is az utolsó alkalom volt, hogy Tamás egyengette utamat. De nem csak a hivatásunkban kerültünk közel egymáshoz. Megható volt, mennyire szerette gyerekeimet. A kislányunkat, amikor még egészen kicsi volt és a földön csúszkált, Tamás elnevezte „Szőnyegi Sellőnek”!

---

³ [Frankl-Vásáry négykezes promo 01](#) (3:06) Frankl Péter és Vásáry Tamás a Szent János kórház Gasztroenterológiai osztálya javára adott koncertet a budapesti Zeneakadémián 2016. március 20-án. Akkor készült dr. Székely György interjúja (részlet).

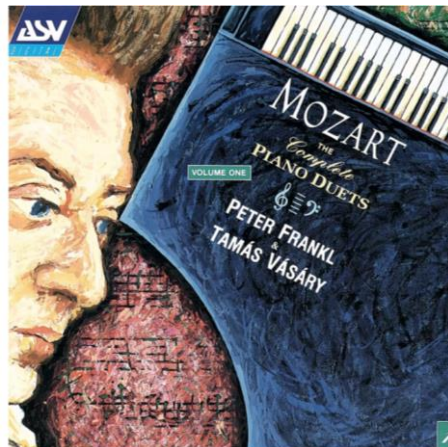

[Mozart: Sonata in D major, K381 \(123a\) - II. Andante \(6:41\)](#)

[Mozart: Sonata in D major, K381 \(123a\) - III. Allegro Molto \(4:13\)](#)

[Mozart: Sonata in F major, K497 - I. Adagio - Allegro di Molto \(9:18\)](#)

© 1992 ASV Ltd.

[Mozart: Sonata in G Major, K.357 - 2. Andante \(6:21\)](#)

[Mozart: Sonata in B Flat Major, K.358 - 1. Allegro \(5:06\)](#)

[Mozart: Sonata in B Flat Major, K.358 - 2. Adagio \(6:46\)](#)

[Mozart: Andante and Variations, K.501 \(8:33\)](#)

[Mozart: Sonata in C major, K.521 - 1. Allegro \(9:12\)](#)

[Mozart: Sonata in C major, K.521 - 2. Andante \(7:30\)](#)

[Mozart: Sonata in C major, K.521 - 3. Allegretto \(8:56\)](#)

[Mozart: Adagio & Allegro In F Minor K594 \(9:39\)](#)

© 1992 ASV Ltd.

Tamás Londonba költözése után kezdtünk el komolyan játszani négykezes és kézzongorás repertoárt. Felvettük lemezre Mozart négykezes műveit, és egy Schubert ciklust a BBC-nek, de olyan műveket is előadtunk, mint pl. Sztravinszkij *Tavaszi Áldozat* és Bartók *Szonáta két zongorára és ütőhangszerekre* - zenekari változatában is. Tamás inkább szerette a négykezeseket, mert az számára intimebb volt.

Amikor két zongorán játszottunk, sokszor kikaptam tőle, mert szerinte túl erőszakos voltam. Ha néha a próbákon nem voltunk teljesen szinkronban és leálltam, nagyon megdühödött, hogy megszakítottam az inspirációját... Előfordult, hogyha egy koncerttel elégedetlen volt, hosszú percekig nem állt szóba velem. Szerencsére a feleségeink hamar kibékítettek minket!

Amikor Tamás elkezdett vezényelni, sokszor hívott meg szólistaként. Különleges élmény volt Vele játszani *Chopin e-moll* és *Liszt A-dúr zongoraversenyeit*. Ez inkább az Ő területe volt, és nemcsak a műveket, de engem is annyira ismert, hogy már előre tudta, mit, hogyan fogok csinálni. Így olyan szabadon tudtam Vele ezeket a versenyműveket játszani, mint senki mással.

Budapesten is sok szép koncertet adtunk. Tamás, mint szólista és dirigens, nagyon szerette a ráadásokat! Egy alkalommal egy négykezes koncertünk után jónéhány ráadást adtunk. Feleségemtől aztán hallottam, hogy a páholyban Fischer Annie azt mondta: „ha még egy Schubert indulót eljátszanak, megölöm őket!”

Boldog vagyok, hogy a két Brahms zongoraverseny élő előadását kiadta velünk a Hungaroton. Ez a felvétel visszaadja azt a harmóniát, ahogy mi együtt tudtunk muzsikálni.

Mint ember és mint művész, Tamás egy egészen különleges valaki. Hálás vagyok a sorsnak, hogy máig ilyen őszinte barátok maradtunk.

Drága Tamáskám, kívánok Neked további jó egészséget és boldog zenélést!

Őszinte, öreg barátod, Péter

Párizsból Budapestre érkeve középen Gabos Gábor zongoraművésszel és jobbszélien Szabó Ferenc zeneszerzővel (1955)

Középen Henry Z. Steinway-el New Yorkban, feleségeinkkel, Annival és Ildikóval az 1970-es években

Frankl Péter és Vásáry Tamás - Snape Maltings, (1981)
Háttérben: John Evans (1935*), magyar származású brit zongoraművész
(<https://www.bridgemanimages.com/en/noartistknown/peter-frankl-tamas-vasary-at-snape-maltings-1981/photo/asset/3926581>)

Solti György 80. születésnapja előtt, feleségeinkkel, a londoni Buckingham palotában, 1992-ben.